

Barn- och utbildningsnämnden 15 februari 2021
Bokslut 2020; Lång verksamhetsberättelse

Protokollsanteckning

Verksamhetsberättelsen bör vara konkretare och tydligare. De svårigheter som förskolor och skolor hade att med de tilldelade resurserna kunna uppfylla kraven och intentionerna i Skollagen och Arbetsmiljölagen borde betonats.

I Arbetsmiljölagen 1 kap 1 § står det:

“Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.”

Sjukfrånvaron ökade förra året till 10,0 %. (2019 var den 7,3%.) Coronaepidemin förklarar naturligtvis en del av ökningen, men nämnden som arbetsgivare hade fortfarande kvar sina skyldigheter enligt lagen. Och att i det läget minska antalet anställda i grundskolan med 63 på grund av besparingskrav var egentligen inte försvarbart. Ett sätt att minska smittspridningen kunde ju t ex vara att dela klasserna. Det fanns också moment som krävde personal på plats i skolorna, som t ex praktiska moment som inte kunde skjutas upp, olika typer av prov som inte kunde skjutas upp eller genomföras på distans och för elever som i övrigt var sårbara för fjärr- eller distansundervisning.

Ju färre anställda det finns i förskolor och skolor desto mer arbete för de som arbetar kvar. Kraven var ju desamma trots att resurserna minskade.

I Skollagens 1 kap § 4 beskrivs syftet med skolväsendet:

“...att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. ... I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.”

Kunde barn- och utbildningsnämnden uppfylla uppdraget med knappa och minskade resurser? Det står i verksamhetsberättelsen om förskolan:

“Det finns dock variationer mellan förskolorna, där främst resurskostnader för barn i behov av särskilt stöd är svåra att täcka inom tilldelad budget.”

Nettokostnaden per elev i grundskolan ökade på grund av elevers behov av särskilt stöd, både psykosocialt och språkligt. Samtidigt hade statsbidragen för nyanlända minskat. Det är tveksamt om alla barn och elever som var i behov av särskilt stöd fick tillräckligt med stöd.

Personalorganisationerna rapporterade om att den minskade personaltätheten ledde till minskad trygghet och ökad oro i skolorna. Tillbuden ökade under 2020 och uppgick till 397 stycken. Det innebar en fördubbling av de anmälda tillbuden på två år. Och då ska vi notera att det står i verksamhetsberättelsen att de flesta tillbuden:

“sker i klassrum under undervisning. Hot och våld av barn/elev är den vanligaste anmälda händelsen.”

I Skollagen finns ett helt kapitel om trygghet och studiero. Under rubriken arbetsmiljö (5 kap 3 §) står det:

“Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.”

Verksamheten under barn- och utbildningsnämnden hade uppenbarligen stora svårigheter att uppfylla Skollagen på detta område.

Barn- och utbildningsnämnden måste följa både Skollagen och Arbetsmiljölagen. De här lagarna står över kommunala beslut. I mål- och resursplanen (MRP) stod det emellertid något helt annat:

“Kommunfullmäktiges budgetbeslut är överordnat och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet...”

Kommunens ekonomi står inte över Skollag och Arbetsmiljölag.

Barn- och utbildningsnämndens personal gjorde ett fantastiskt jobb. Jag vill med denna protokollsanteckning påvisa den omöjliga situation som personalen ställdes inför när kraven från lagar och förordningar var desamma trots att de ekonomiska och personella resurserna minskade.

Det borde framgå tydligare i verksamhetsberättelsen.

Vänersborg 14 feb 2021

Stefan Kärving
Vänsterpartiet